

Beatrice

148. hooaeg

Siret Campbell

BEATRICE

TULEVIKUROMANSS KAHES VAATUSES

LAVASTAJA AIN MÄEOTS

KUNSTNIK MAARJA MEERU

VIDEOKUNSTNIK JA VISUAAL-ELEKTROONILISTE LAHENDUSTE AUTOR

EMER VÄRK

ORIGINAALMUUSIKA JA HELIKUJUNDUSE AUTOR ARDO RAN VARRES

VALGUSKUNSTNIK MEELIS LUSMÄGI

LIIKUMISJUHT BRITT KÕRSMAA

INSPITSIENT KAISA RIIVALD

LAVASTAJA ASSISTENT KATARINA TOMPS

LAVASTUSKORRALDUSLIK ASSISTENT KRISTIN SAAR

LAVASTUSE PRODUTSENT ANU TONTS

TÄNAME ABI EEST ALEX TÜRKI, TANTSUKOOLI SHATÉ JA KRÕÕT KIVISTET,

TARTU KÕRGEMAT KUNSTIKOOLI JA ANDRUS KANNELT,

KORPORATSIOONI FILIAE PATRIAE,

TARTU PAULUSE KALMISTUT JA SILVER PÄRNAT

NÄIDENDI ESITUSÕIGUSI VAHENDAS EESTI TEATRI AGENTUUR

ESIETENDUS 21. OKTOOBRI 2017 VANEMUISE SUURES MAJAS

TEGELASED LAVALE ILMUMISE JÄRJEKORRAS:

Tom – Priit Strandberg

Kristi – Marian Heinat

Theodor – Karol Kuntsel

Naine – Kärt Tammjärv

Laura – Linda Kolde

Yock – Veiko Porkanen

Medõde – Kaisa Riivald

Tamara – Liina Tennosaar

Kristi – Kärt Tammjärv

Mängujuht – Silver Kaljula (Must Kast)

Pixie – Silver Kaljula (Must Kast)

Roosi – Nora Ann Lunge või Eliise Mustkivi

Kasutajaliideste hääl: Ott Sepp, Maria Annus, Pirjo Jonas

Videostseenides: Jaanus Tepomees, Raminta Rudžionyte, Laura Quin, Raul Markus Vaiksoo, Juho Porila, Heete Porila, Emer Värk, Maris Ootsing, Kättriin Viru, Katarina Tomps, Sandra Look, Mari Aruväli, Sander Lebrecht, Eliis Sarapuu, Annabrit Laur, Veljo Rütli, Minni-Marii Paarmets, Kristiin Mark, Katri Kahk, Agnes Koppel, Aana Kään, Kaimo Kukk, Sandra Audova, Ragne Toompere, Birgith Puhmas, Heleri All, Alice Rehkli, Imre Toomeoks, Liina Kangus, Mirjam Aluvee, Helen Hendrikson, Anni Adamson, Katre Vares, Kristin Saar, Betti Vals, Eleriin Aalde, Ingrid Vanahunt, Marie Tulik, Helger Pikk, Karl Toomas Vana, Sander Siim, Andri Kūüts, Mariann Hendrikson, Miia Nummert, Kadri Kiiker, Saile Mägi, Hannabel Aria, Egeli Paama, Nejc Vodir, Alice Berens, Krista Kaaver, Maarja Kordemets, Siiri Mugra, Eneli Simson, Artur Mäeots, Maarja Meeru, Sofia Lagati, Truuta Tammur

Tantsijad Vanemuise balletitrupist: Matthew Jordan, Jacob Casey, Raminta Rudžionyte, Alexandra Foyen, Laura Quin, Georgia Giboin, Amy Bowring

VASTAVAD „BEATRICE’I“ AUTOR SIRET CAMPBELL JA LAVASTAJA AIN MÄEOTS

Küsis Anu Tonts

Kust sai „Beatrice“ alguse?

Ain: Asi sai alguse, kui pöördusin Sireti poole küsimusega, kas ta tahaks teha dramatiseeringu William Gibsoni raamatust „Neuromant“ (*Neuromancer*). Klausliga, et tegevus ei toimuks lähituleviku Tokyos, vaid meile lähemal. Mul on ammu olnud ka vormilises mõttes idee teha teatrilaval ulmekat, mis lisaks kõigele muule näeks välja ka võimas ja efektne. Mitte nagu kinos, aga ka teatri vahenditega saab tekitada keskkondi, mis võiksid olla hämmastavad.

Siret: Lugesin mitu korda „Neuromandi“ läbi ja leidsin, et selle põhjal saaks luua visuaalselt võimsa lavastuse, aga inimeste vahel sünnib seal vähe sellist draamatikat, millest teatrilava jaoks saaks arendada huvitava loo. Teadsin, mis on Ainile selle ulmeloo puhul oluline. Eriti jäi minus kõlama tema küsimus: „Kui minu teadvus panna teise inimese sisse, siis kas see inimene oleksin sel juhul ikka mina, või oleks see keegi muu?“ See oli minu jaoks nii paeluv mõte, et sellest hakkas veerema „Beatrice’i“ idee. Kui rääkisin esimest korda Ainile oma näidendimõttest, tegelastest ja maailmast, siis ta vaimustus kõigest sellest kohe.

SIRET CAMPBELL

AIN MÄETS

Te olete nende teemadega nüüd kuude kaupa tegelenud. Kuidas tundub, kas sellised asjad, nagu selles näidendis, on kunagi ka päriselus võimalikud?

Ain: Kui naftat veel paarikümneks aastaks jätkub, siis ma arvan, et see pole mitte ainult võimalik, vaid see kõik on ülimalt tõenäoline. Vaadates tehnoloogia arengut ja progressi, siis küsimust „Kas?“ pole enam mõtet esitada. Küsimus saab olla ainult „Millal?“

Siret: Mina arvan, et tulevikus on kõik võimalik. Kõik, millest inimesed oskavad unistada. Tegin kirjutamise käigus väga palju uurimistöid ja selle põhjal tundub küll, et „Beatrice'i“ lugu võib reaalsuseks saada. Kõige lähedasem tehnoloogiline lahendus surnutega suhtlemisele (kusjuures neid on mitmeid) on üks *chatbot*. See analüüsib kõiki inimese kunagi saadetud sõnumeid, e-kirju ja muud elektrooniliselt salvestatud suhtlust ning on seejärel võimeline simuleerima seda inimest sõnumivestluses. Ma arvan, et sõnumineerimine on alles algus.

Ain: Siin on muidugi põhimõtteline vahe: see *bot* jäljendab sind ja sinu mõttemustreid, aga see pole siiski sina ise. Ta ei loo midagi uut, vaid sünteesib vanast kokku võimaliku sinu. Sinu ettearvamatu poole jätab ta suurel määral kõrvale.

Siret: Arvan, et tulevikus on võimalikud ka need ettearvamatused.

Ain: No see ongi juba päris tehisintellekt, aga see pole siiski sina! Meie tükis on keskne ja oluline just see „sina ise“. Kust see saab alguse, kust see tuleb?

Nende teemadega seostub alati eetika küsimus. Kuivõrd eetiline selline tegevus looduse suhtes on?

Ain: Tegelikult on see minu meelest rohkem või vähem pseudoküsimus. Looduses kui sellises pole ju moraali ja eetikat olemas või on ehk olemas mõnel hoopis teisel tasandil. Inimesega on paratamatult nii, et kui on võimalik midagi teoks teha, siis ta püüab seda teha. Kui poleks seda uudishimu, teadahahtmist, mis on inimkonda algusest peale sisse programmeeritud, oleksime me siiani ürgkarjas koos. Me poleks praegu siin! Paraku sõnad eetika ja moraal, kas me tahame seda või mitte, jäävad siin õõnsateks. See ei takista inimkonda oma ideid ellu viimast.

Siret: Eetiliste printsiipide paika panemiseks on tarvis mingit lähtepunkti. Erinevatel ajastutel ja erinevates tsivilisatsioonides on see lähtepunkt põhinenud erinevatel printsiipidel. Ma arvan, et meie eluajal on see lähtepunkt nihkumas veidi teise kohta, kui see oli eelmisel sajandil. Ja seda suuresti tänu sellele, et nüüd me ei ela igapäevaselt mitte ainult ühes maailmas, vaid aina enamates.

Ain: Sõnad „privaatsus“ või „eraelu“ on kaotanud nii suure hulga oma tähendusest, et põlvkond, kes tuleb pärast meid, jagab võrgus kõike. Nad ei mõtle hetkeski selle peale, et kõik see, mis ma teen – saadan kellelegi midagi, kommenteerin kusagil – jääb kuhugi alles.

Siret: Kirjutamise käigus lugesin ma palju ka selle kohta, milliseks muutub kuritegevus lähikümnenditel. Peale esmase paranoia möödumist rahunesin, aga sain ka aru, et eriti meie omale sarnases e-riigis tuleks kiiremas korras pöörata tähelepanu tehnoloogia ja turvalisuse teemadele koolides-lasteaedades ning kaasata õppetöösse oma ala eksperte. Me räägime lastele, et võõrastega kaasa minna ei tohi, aga meil pole aimugi, kui lähedal need võõrad läbi nutiseadmete meile olla võivad.

Ma loodan väga, et seda võetakse tõsiselt, sest see pole mitte ainult teoreetiline teadmine, vaid vältimatu igapäevatarkus. Nii lapsed kui lapsevanemad peavad teadma, millistesse lõksudesse on võimalik astuda kommentaare pommitades või püüdes teada saada, milline kuulsus nende hingesugulane on.

Teie loos veab tehnika siiski inimesi veidi alt – ei täida kõiki talle pandud lootusi?

Ain: See on see vana hea vastuolu, et tehnoloogia põhineb ju absoluutsel ratsionaalsusel – matemaatika, füüsika ja keemia on ju üliratsionaalsed. Inimesed ise arvavad, et nad on ka väga ratsionaalsed ja langetavad mõistlikke otsuseid, aga tegelikult me seda ei tee. Me käitume tegelikult iga päev, iga tund kohutavalt irratsionaalselt. Ja pärast küsime endalt, et appi, miks ma küll nii tegin? See on see vastuolu, siin pole asi progressiusus.

Siret: Mina ei arva, et tehnoloogia meie loos inimest alt veab. Tehnoloogia ise töötab veatult, teeb seda, milleks ta loodud on. Lihtsalt inimene ise ei oska ette näha, mida toob kaasa tema unistuse täideminek.

Kui teile kümne aasta pärast öeldakse, et digige oma teadvus ära, mis te siis teete?

Ain: No kardan, et tõenäoliselt teeksin selle varem või hiljem ära. Alati saab ära kustutada ...

Siret: ... aga kelle kätes see siis juba on?

Ain: Ma ei tea! Ma tõesti ei tea! Ma võin praegu öelda, et oi, ma ei tee seda, aga tõenäoliselt ikka teeksin ...

Siret: Arvan, et minu jaoks algaks küsimus sellest, kuidas ma kümne aasta pärast mõtestan seda, kas ja kuidas ennast jäädvustada. Enda jäädvustamiseks on ju mitmeid mooduseid. Ma arvan, et kui mina olen kunagi läinud, siis midagi minust elab minu lastes edasi. Oma eluaja jooksul olen ma üht-teist loonud, mis alles jääb. Aga kas ma oma teadvust digiksin ... Täna ma mõtlen, et see võib olla väga ohtlik, sest ma ei tea, kuhu, kellele kättesse ja mis eesmärgil see sattuda võib.

Ain: Ja siis on veel ka küsimus sellest, kas me tahaksime, et meie lähedased oma teadvuse digiksid. Sest just kaotusvalu on pannud inimese Taj Mahali ehitama – selle pärast, et keegi on kellegi kaotanud, on kaotatud ja hävitatud terveid riike. See valu, tunne ja teadmine on olnud läbi inimkonna ajaloo väga suur ja käivitav jõud.

Paljud inimesed mäletavad väga eredalt hetke oma lapsepõlvest, kui neile esmakordselt teadvustus nende surelikkus. Enamasti jõuab see teadmine meieni mõne pereliikme, lähedase või lemmiklooma lahkumise kaudu. Uskumatus, õud, protest – ilmselt meenuvad sageli just need tunded. Armastatud inimese kaotus on kõigist kaotustest valusaim ning sellest kogemusest pole pääsu kellelgi.

Sajandeid on inimesed püüdnud leida igavese elu retsepti, otsinud paratamatusest väljapääsu. Ilmselt just seetõttu tunneb ajalugu nii palju erinevaid legende ja lugusid pikaealistest inimestest, kes haiguste ja muredeta elavad ülikõrge vanuseni, samuti pärimusi saladuslikust imerohust, mida juues on võimalik igavesti nooreks jääda. Kuigi juba Aristoteles kinnitas, et inimese sünd, areng, vananemine ja surm on asjade loomulik käik, mille vastu pole mõtet protesteerida, pole inimkond siiani selle paratamatusega suutnud leppida. Kuni igavese elu rohi on veel leidmata, püüavad inimesed juba ammustest aegadest saadik leida viise oma elu pikendamiseks.

Antiigist alates on lähedase või kallima kaotus inspireerinud ka kirjanikke, kunstnikke ja heliloojaid, nii räägib tuntud vanakreeka legend Orpheuse ja Eurydike suurest armastusest. Selles loos ei suuda laulik Orpheus leppida oma abikaasa Eurydike surmaga ning laskub allilma, et oma kallim tagasi tuua. Ta leiabki Eurydike ja nad asuvad tagasi-

Dante Gabriel Rossetti „Beata Beatrix” (1864-1870)

teele, ent on üks tingimus – Eurydike peab järgnema Orpheusele ning mees ei tohi kordagi tagasi vaadata, kuni nad on maa peale jõudnud. Paraku ei pea Orpheus vastu ning hetkel, kui teekond on lõppemas, heidab ta pilgu selja taha... Tuntud või tuntumgi on Johann Wolfgang von Goethe värssnäidend „Faust“ (1790), kus elu mõtet otsiv õpetlane saab nõiaköögis rüübata igavese nooruse peekrist ning sukeldub seejärel naudingute maailma.

Uusaja alguse kuulsaim poeet Dante Alighieri (1265-1321) on kirjandusajalukku läinud armastuslaulude kogumikuga „Uus elu“ (*Vita nuova*) ja poeemiga „Jumalik komöödia“ (*La Divina Commedia*). Mõlemat teost ühendab kirjaniku varakult surnud noorpõlvearmastus Beatrice. Luulekogumik „Uus elu“ oli omas ajas väga julge ning uuenduslik teos, sest kirjanik pihtis selles oma väga intiimset ja isiklikku tunnet – armastust realselt eksisteerinud naise vastu, kes kõigele lisaks ei olnud tema enda abikaasa.

Beatrice di Folco Portinari (1266-1290) oli pärit Firenzest. Ta oli pankuri tütar ning pandi mehele samuti pankurile. Dante on tunnistanud, et kohtus naisega elu jooksul vaid kaks korda ning nende kahe saatusliku korra vahele jäi tervelt üheksa aastat, ent need hetked olid tema jaoks niivõrd erilised, et kirjanik kandis armastust Beatrice'i vastu endas terve elu. Väidetavalt leidis nende esimene kohtumine aset maipidustustel, Beatrice oli siis 8-aastane ning Dante temast aasta vanem. Üheksa aastat hiljem kohtusid nad uuesti Firenze tänaval, valgesse riietatud Beatrice tuli kirjanikule vastu kahe vanema naise saatel, tundis kirjaniku ära ning tervitas teda. Beatrice suri 24-aastasena.

Beatrice on tegelane ka Dante peateoses „Jumalik komöödia“, kus teose peategelaseks on kirjanik ise, kes eksleb väljapääsu leidmata elu keerdkäikude patuses rägastikus. Esmalt tuleb talle appi Rooma poeet Vergilius, kes juhib ta patumetsast Põrgusse, mille üheksas ringis kohtab kirjanik paljusid surnud suurvaime. Seejärel satuvad Dante ja Vergilius Puhastustulle. Teose kolmas osa toimub Paradiisis, kuhu Dante satub pärast puhastule läbimist. Kuna Vergilius paganana paradiisi lävest üle astuda ei saa, saab kirjanik uue teejuhi – oma armastatu Beatrice. Beatrice juhib Dante „kümneandasse taevasse“, kus Jumal ilmutab end talle valguse ja armastusena.

Verena Kast kirjutab oma raamatus „Lein“ (*Trauern*, 1982; tlk Ilme Rebane): „Armastatud inimese surma puhul kogeme, mis on surm. Surmaelamus saab meile osaks, tabab meid, paneb meid pettuma iseendas ja kõiges, mida seni olime endastmõistetavaks pidanud. See kõigutab meie enese- ja maailmamõistmist, veel rohkem – sunnib meid muutuma, kas tahame seda või mitte. Kui sureb armastatud inimene, sureme mingis mõttes koos temaga.“

Mõelge sellele, et tänast päeva ei tule enam kunagi.

Dante Alighieri

Henry Holiday „Dante ja Beatrice” (1883)

TEHISINTELLEKT JA MEIE: KUHU OLEME TEEL?

1950. aastal kirjutas Inglise matemaatik ja arvutiteadlane Alan Turing teedrajava artikli, kus püstitas küsimuse “Kas masinad suudavad mõelda?”. Ta pakkus välja jäljendusmängu (mida hakati nimetama Turingi testiks) ja küsis, kas saab ehitada sellise arvuti – mõtleva masina, mille käitumine mängus ei erineks inimese omast. Turing väljendas lootust, et kunagi suudavad masinad inimesega võistelda kõigil intellektuaalsetel aladel. Tehisintellekti kui uurimissuuna algust võibki lugeda selle artikli avaldamisest, kuigi nimetus ise võeti kasutusele mõned aastad hiljem.

Mis on tehisintellekt? Lihtsustatult öeldes – kui masinad teevad midagi sellist, mis inimeselt nõuab intelligentsust, näiteks mõistavad inimkeelt ja tõlgivad ühest keelest teise, tunnevad fotodelt ära nägusid, mängivad malet, juhivad autot, ennustavad, missugused uued raamatud meile meeldivad, teades meie seniseid lemmikuid. Juba praegu suudavad arvutid ühel või teisel määral teha kõike seda ja paljut muudki. Enamasti keskendutakse ülesannetele, millel on väga praktiline eesmärk: muuta tehnoloogia kasulikumaks ja intuitiivsemaks. Näiteks pakuvad mitmed firmad (Intel, Google jt) nutitelefonidele rakendusi – personaalassistente, mis suudavad loomulikus keeles vastata lihtsatele küsimustele, teha otsinguid

internetis, näidata kindlal teekonnal liiklusinfot, meenutada omanikule, mida tuleb poest osta, jms. Veel enam: luuakse roboteid, mis on rohkem või vähem inimesesarnased ning lahendavad teatud ülesandeid nii nagu inimene, näiteks sekretärrobotid (Jaapanis jm), mis loomulikus keeles vastavad klientide küsimustele firma kohta, või vanureid abistavad kodurobotid. Olgugi et masinad tulevad paljude ülesannetega toime paremini kui inimene, ei suuda kaasaegne tehnoloogia veel kaugeltki hõlmata inim mõtlemise kogu kompleksust.

Valdav meetod, mida intellekti modelleerimisel praegu kasutatakse, on masinõpe, kus arvutiprogramme treenitakse mahukatel andmekogumitel avastama korduvaid mustreid ja neile reageerima. Seda tehnikat saab rakendada väga erinevatele probleemidele: nii piltide analüüsimiseks, võitva käigu valimiseks lauamängus, personaalmeditsiinis haigetele sobiva ravi leidmiseks, uute ravimikandidaatide väljatöötamiseks kui ka rämpsposti väljasõelumiseks meie elektronkirjade hulgast.

Nii jätkates võidakse lõpuks jõuda tehisliku „üliinimese“ loomiseni: see näeb välja nagu inimene, kuid ületab inimest nii oma füüsiliste kui ka vaimsete võimete poolest. Robotikaspetsialistid, nanotehnoloogia-insenerid, arvutiteadlased ja muud asja-tundjad tegelevad aktiivselt vahendite otsimisega, mis võimaldaksid luua inimlikku robotit ja tehisaju ning

anda masinale inimese võimed. Näiteks katsetatakse nanokiipidega, mille tööpõhimõte on lähedane inimese neuronile; neuroneid ühendatakse robotitega; ajusignaalide skaneerimise abil luuakse mõtte jõul juhitavaid süsteeme.

Mõned asjatundjad ennustavad, et umbes aastaks 2045 võidakse jõuda olukorrani, kus masinate intelligentsus ületab inimese oma.

Milles on siis probleem? Kahtlemata on tehisintellektist palju kasu: ta võib laiendada inimese piiratud võimeid ning pikemas perspektiivis aidata ühiskonnas üle saada haigustest, vaesusest, lõpetada sõjad, lahendada keskkonnaprobleemid. Aga samas ei tohi unustada võimalikke ohtusid ning neid tuleb käsitleda nii eetilises kui ka filosoofilises seisukohast.

Mida enam siseneb tehisintellekt meie ellu, seda enam mõjutab see ka meie suhteid teiste inimestega. Me oleme sotsiaalsed olendid ja vajame inimesi enda ümber. Samas aga kasvab nende inimeste hulk, kes tunnevad ennast turvalisemalt, kui suhtlevad teistega läbi masinate – kasutades mobiiltelefoni, Facebooki, Twitterit. Mida intelligentsemaks masinad muutuvad ja mida enam nad kohanevad oma kasutajatega, seda tõenäolisem on, et me kunagi hakkame jälle eelistama otsesuhtlust teiste inimestega.

Võib juhtuda, et tulevikus saavad kõikidest inimestest “küberorganismid”. Juba praegu seisame silmitsi raskete küsimustega privaatsusest ja turvalisusest, mis on kerkinud seoses interneti levikuga. Aga mis siis, kui internet on meie ajus ning teatud ametkonnad saavad sellele ligi ja pahatahtlikud saavad seda häkkida?

Missugust tulevikku me soovime? Kas arendada autonoomseid relvi? Kas rakendada robotsõdureid? Kuidas suhtuda sellesse, et robotid võtavad üle inimeste töö: kas loota, et uued, loomungulised tööd asendavad vanu, rutiinseid, või taotleda sellist ühiskonda, kus inimesed ei teegi tööd, vaid igaüks naudib jõudeelu ja masinate poolt loodud rikkust? Missugust karjäärinõu anda praegustele lastele? Kas intelligentsed masinad hakkavad meid asendama, eksisteerivad meiega koos või hoopis sulanduvad meiega ühte?

Me peame tegema asjatundlikke otsuseid ja nende eest ise vastutama. Näidend „Beatrice“ paneb meid selle üle mõtlema.

Mare Koit, keeletehnoloogia spetsialist

Lavastuses kasutatakse W. Shakespeare'i sonetti „Sa peeglist näed ...“ (tlk H. Rajamets) ja katkendit Dante Alighieri „Jumalikust komöödiast“ (tlk H. Rajamets).

Lavastuses on kasutatud lugusid Michael Jacksoni, Leonard Coheni, Tina Charlesi, The Doorsi, Cutting Crew', Dire Straitsi, Carlos Cardeli ja Van Haleni repertuaarist.

Teatrijuht Toomas Peterson

Draamajuht Tiit Palu

Muusikajuht Paul Mägi

Balletijuht Mare Tommingas

Lavastusala juht Rait Randoja

Lavatehniline meeskond Rello Lääts, Keijo Sepp, Ken-Konrad Kerm, Sergei Ivanov, Mart Visnapuu, Siim Naaber, Reigo Harkman, Andre Luik, Aigar Kikkas

Dekoratsiooniala Marika Raudam, Mait Sarap, Innari Toome, Ain Austa, Andres Lindok, Katrin Nigumann, Leenamari Pirn, Terje Kiho, Sirje Kolpakov, Armin Luik, Aleksander Karzubov, Indrek Ots, Mart Raja, Tarvo Vassil, Arvo Vassil, Eino Reinapu

Jumestusala Anne-Ly Soo, Anne-Marie Kivioja-Noormaa, Mare Kuul, Janika Kolju

Kostüümiala Ivika Jõesaar, Irina Medvedeva, Ruth Rehme-Rähni, Külli Kukk,

Edith Ütt, Ljubov Guzun, Ivi Vels, Heli Kruise, Luule Luht, Tia Nuka, Kaire Arujõe, Valentina Kalvik, Inkeri Orasmaa, Daisy Tiikoja, Elli Nöps,

Kertu Lepasaar, Marit Reinmets, Olga Vilgats, Natalja Malinen, Juta Reben, Toomas Vihermäe, Malle Värno, Henn Laidvee

Riietusala Raina Varep, Maris Plado, Anu Kõiv

Rekvisiidiala Liina Martoja Mirka Porrassalmi,

Annaleena Adamson, Ave Liivamägi, Kaie Uustal, Kadri Kaur

Valgustusala Andres Sarv, Tõnu Eimra, Tõnis Järs, Kaspar Aus,

Madis Fuchs, Villu Adamson, Andrus Treier, Tauri Kõtsi

Helirežissöör Vaiko Vreimann

Vidorežissöörid Juho Porila, Andreas Kangur

Kavalehe koostas Anu Tonts

Kavalehe kujundas Katrin Kelpman

Kavalehe fotod Jana Laigo

Kaane- ja plakatifoto Heikki Leis

Viimseni lihvitud liikumine...

 kinema

Innovation
that excites

UUS NISSAN PULSAR

UUS AUTO, UUS KOGEMUS. TÄIUSLIK KAASLANE.

UUS NISSAN PULSAR

See on nii seest kui väljast dünaamiline auto. Kõige ruumikam salong oma klassis ja palju uuenduslikku varustust teevad perega reisimise väga mugavaks. Vaikne ja kergesti manööverdatav Nissan PULSAR on sinu jaoks nagu loodud.

**NÜÜD EI TASU VÄHEMAGA LEPPIDA.
UUS NISSAN PULSAR PANEB SUL PULSI LÖÖMA.**

BRONEERI PROOVISÕIT JUBA TÄNA!

autospirit

Autospirit Tartu OÜ
Turu 47, Tartu
tel 734 1422
www.autospirit.ee

NISSANI OMANIK, LIITUGE
BOONUSPROGRAMMIGA!

YOU+ NISSAN

KASULIK SULLE JA SINU AUTOLE NISSAN.EE/YOU+

Piltidel on illustreeriv tähendus. Nissan Pulsari keskmine kütusekulu on 3,6 – 5,1 l/100 km, CO₂ emissioon 94 – 119 g/km.

ALTIA
EESTI

Eritähtsaks hetkeks

LARSEN

COGNAC

TÕELISE
SEIKLEJA VALIK

PRODUIT DE
FRANCE
www.cognac-larsen.fr

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA. ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

Tere tulemast Vanemuise teatrisse!

Uued hooajal 2017/2018

Faust Sweeney Todd

Guugelmugelpunktkomm

Beatrice Teineteiseta

Mees, kes teadis ussisõnu

Naksitrallid Kalevipoeg

Viini veri Kinolina kangelane

Härra Biedermann ja tulesüütajad

Hüljatud Medeia

Rännakud. Maarjamaa laulud

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks.
Fondi on võimalik teha annetusi:
SA Tartu Kultuurkapital / SEB pank 10102052050006 / Sampo Pank 334408570002
Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond tänab:

Olga Aasavit, Andrus Ansipit, Mart Avarmaad,
Alar Kroodot, Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermanni,
Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

Aasta toetaja

kinema

Aasta toetaja

LARSEN
COGNAC

Ametlik autopartner

NISSAN | **autospirit**

Ametlik hotellipartner Tartus

DORPAT
HOTELL

Ametlik hotellipartner Tartus

LONDON
HOTELL

Ametlik hotellipartner Tallinnas

park inn
Central Tallinn

Tartu
heade mõtete linn

GIGA

Postimees

KULTUURIMINISTEERIUM

AITAN LAPSI

SHATE
TANTSUKOOL

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri Kassitoome tasuta suvekontserdi peasponsor.

vanemuine.ee